8. SINIF 5. TEMA
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık NİĞDE Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1-5. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

ZAMANIN İZLERİ

Zaman; içindeyken hiç geçmeyen, dönüp baktığımızda ne kadar hızlı geçtiğine hayıflandığımız bir kavramdır. Sevdiklerimizle bir gün bir dakika gibi geçerken istemediğimiz bir yerde ya da ortamda bir dakika bir asır gibi gelir. Boş bir odada vakit geçirirken hissettiğimiz can sıkıntısı, dakikaları saatler olarak yorumlamamıza bile neden olabilir. Bu da zamanın göreceliliğinin en güzel göstergesidir.

Gençken zamanın yavaş yavaş ilerlediğinden yakınırken zaman insan yaşını başını aldıkça dört nala koşmaya başlar adeta. Gençlikte zaman çok, yapacak şey yokken; yaşlanınca azalan zamana inat yapılacak işler çoğalır. Kıymetini bilmeden boşa harcadığımız her an için pişmanlık duyarız. Gezip göremediğimiz yerler, okuyamadığımız kitaplar, tanıyamadığımız insanlar, sevdiklerimizle geçiremediğimiz anlardır pişmanlık yaratan ama geriye alamayız zamanı. Hayatta geri alamayacağımız tek şey zamandır çünkü. Telafisi mümkün değildir bu yüzden. Zaman elimizden kayıp gittikten sonra hiçbir şey yapamayız. “Zaman öldürmek en pahalı harcamadır.” der Balzac. Akıp gitmeden henüz tutabiliyorken zamanı, ona gereken değeri verip üzerine titremeliyiz.

1. Metinde geçen deyimlerin anlamları aşağıda verilmiştir. Anlamı verilen deyimleri metinden bulunuz.

a)	Çok süratli koşmak gitmek:	
b)	Bir şeye veya kimseye sevgi ve özen götermek:	
c)	Yaşı ilerlemiş, olgunlaşmış olmak:	
ç)	Boş şeylerle vakit geçirmek:	

2. Okuduğunuz metnin konusunu ve ana fikrini yazınız.

KONU	ANA FİKİR
a)	b)

3. **Aşağıdaki tabloda yer alan soruları cevaplayınız.**

		EVET	HAYIR
a)	Yazarın üslubu samimi mi?		
b)	Dil açık ve anlaşılır mı?		
c)	Öznel yargılar ağır basıyor mu?		
ç)	Yazar anlattıklarını kanıtlamış mı?		

d) Yukarıdaki tablodaki sorulara verdiğiniz yanıtlardan yola çıkarak metnin türünü belirleyiniz.
Metin Türü:

4. “Zaman öldürmek en pahalı harcamadır.” **sözü sizin ne için ne ifade ediyor?**

....

....

....

5. "Zamanın İzleri" **adlı yukarıdaki metinde aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır? Kullanılan bölüme “✔” işareti koyunuz. Düşünceyi geliştirme yolunun kullanıldığı cümleleri tabloda uygun yerlere yazınız.**

	Düşünceyi Geliştirme Yolları	**Var**	**Metinde Kullanıldığı Cümle**
a)	Karşılaştırma		
b)	Tanık Gösterme		
c)	Tanımlama		
ç)	Örneklendirme		
d)	Sayısal Verilerden Yararlanma		
e)	Benzetme		

6. **"**Bitmek**" sözcüğünün TDK sözlükteki anlamları aşağıdaki tabloda verilmiştir. Sözcükleri cümlede kullanıldığı anlamlarla eşleştiriniz.**

ANLAMLAR	
a)	Tükenmek
b)	Sona ermek
c)	Çok yorulmak
ç)	Güçsüz kalmak, çok zayıflamak
d)	Çok sevmek, bayılmak, beğenmek
e)	Bitki, tüy, saç vb. şeyler çıkıp yetişmek
f)	Beklenmedik zamanda ortaya çıkmak

CÜMLELER	
1)	Dünya kadar bulaşıktan sonra bittim resmen.
2)	Ameliyattan sonra iğne ipliğe dönmüş, adeta bitmişti.
3)	Bu topraklara atılan her tohum biter mi dersin?
4)	Ansızın yanımızda bitmesine çok şaşırdık.
5)	Evin taksitlerinden dolayı cebindeki para bitmişti.
6)	Bu adamın yazdığı kitaplara bitiyorum.
7)	Öğretmenler Günü programı iki saat içinde bitti.

7. **Aşağıdaki cümlelerin çatılarını öznesine ve nesnesine göre inceleyip tabloya işaretleyiniz.**

CÜMLELER		Öznesine Göre		Nesnesine Göre	
		Etken	Edilgen	Geçişli	Geçişsiz
a)	Yarışma için çok güzel resimler yapmış.				
b)	Geçen haftaki sınav sonuçları henüz açıklanmadı.				
c)	Hazırlanan yeni taslak program, kurula sunuldu.				
ç)	Doğum günü pastasını bu sabah getirmişler.				
d)	Konser alanında beş yaşlarında, kumral bir erkek çocuk bulunmuştur.				
e)	İşçiler bahçedeki meyveleri hafta sonu toplamış.				
f)	Yolculuk için valizler hazırlandı.				
g)	Sokaktaki çöpler mahalleli tarafından temizlendi.				
ğ)	Şiir, her mekânda zevkle okunur.				
h)	Gelin arabasını özenle süslemiştik.				

8.

Yukarıdaki yıldızdan geçişsiz cümlenin yer aldığı bölümü çıkardığımızda, yıldızın yeni görüntüsü nasıl olur?

9. Aşağıda verilen kelime gruplarını uygun eklerle tamamlayıp cümlelerde boş bırakılan yerlere yazınız.

hasır neşir olmak	gün yüzü görmek	aklı başına gelmek
gafil avlanmak	dilinde tüy bitmek	saçını süpürge etmek
acısını çıkarmak	hafife almak	gözünde büyütmek

a)	Uzun yıllar sıkıntı çeken kadın, oğlu doktor olduktan sonra	....
b)	Şehirden köye taşınınca hayat tarzı değişti. Hayvanlarla daha çok	....
c)	Yaptıkları başına onca iş açtığı halde hala	....
ç)	Pikniğe gidenler bizim gibi yağmura hazırlıklı olmadıklarından	....
d)	"Okuduğunuzu anlamanız için daha fazla kitap okumalısınız." demekten	....
e)	Kadın eşini kaybettikten sonra iki çocuğu için adeta	....
f)	Geçen yıl tatil yapamayınca bu yıl Karadeniz turuna katılıp	....
g)	Yazdığı öyküleri, romanları beğenmeyip onu çok	....
ğ)	Aslında bu çok önemli bir sorun değil, sen bunu	....

10. Aşağıdaki atasözlerinde boş bırakılan yerleri yandaki tabloda verilen kelimelerle tamamlayınız.

a)	Acele giden - - - - gider.	meydan
b)	Aç aman bilmez, çocuk - - - - bilmez.	yel
c)	Abanın - - - - yağmurda bilinir.	kara
ç)	Davulun sesi uzaktan - - - - gelir.	hoş
d)	- - - - sonundan, martın onundan kork.	şubatın
e)	El el ile, değirmen - - - - ile.	zaman
f)	Ak akçe - - - - gün içindir.	kadri
g)	At ölür, - - - - kalır; - - - - ölür, şan kalır.	ecele
ğ)	Dağ dağa - - - - , insan insana kavuşur.	kavuşmaz
		yiğit

11. Aşağıdaki dizelerdeki söz sanatlarını bularak tabloyla eşleştiriniz.

a)
İncecikten bir kar yağar,
Tozar Elif Elif diye.
Deli gönül abdal olmuş
Gezer Elif Elif diye.
Karacaoğlan

b)
Bütün kusurlarım toprak gizliyor,
Merhem çalıp yaralarım düzlüyor.
Kolun açmış yollarımı gözlüyor,
Benim sadık yârim kara topraktır.
Aşık Veysel

c)
Taştın yine deli gönül,
Sular gibi çağlar mısın?
Aktın yine kanlı yaşım,
Yollarımı bağlar mısın?
Yunus Emre

ç)
Bir ah çeksem, dağı taşı eritir,
Gözüm yaşı değirmeni yürütür.
Bu hasretlik beni dahi çürütür,
Bana sıla da bir, gurbet il de bir.
Karacaoğlan

d)
Can kafeste durmaz uçar,
Dünya bir han konan göçer.
Ay dolanır yıllar geçer,
Dostlar beni hatırlasın.
Aşık Veysel

e)
O çay ağır akar, yorgun mu bilmem?
Mehtabı hasta mı, solgun mu bilmem?
Yaslı gelin gibi mahzun mu bilmem?
Yüce dağ başında siyah tül vardır.
Rıza Tevfik Bölükbaşı

Benzetme

Kişileştirme

Konuşturma

Abartma

Tezat

12. Söyleyenin kendi düşüncesini, duygusunu, beğenisini içeren cümlelere **öznel cümle** denir.
Kişiden kişiye değişmeyen, herkesçe kabul edilen kesin yargılar içeren cümlelere ise **nesnel cümle** denir.

Yukarıda verilen bilgilere dayanarak siz de aşağıdaki görsel ile ilgili öznel ve nesnel cümleler yazınız.

Öznel Cümleler	Nesnel Cümleler

13. Aşağıda verilen sözcüklerin yazımını yazım kılavuzundan kontrol ederek doğru ise "✔", yanlış ise " X " şeklinde işaretleyiniz.

sürpriz	✔	**hâlbuki**		**dinazor**	
Traş	X	**yayın evi**		**birşey**	
hiç bir		**ünvan**		**program**	
espri		**şöför**		**egsoz**	
sarmısak		**yalnız**		**doküman**	
yada		**biraz**		**git gide**	

14. Aşağıdaki cümlelerdeki yazım yanlışlarını düzelterek cümleleri yeniden yazınız.

a) Yazar bu romanındada halkın sıkıntılarını dile getirmiş.

....

b) Bu otelin pilanını çizen mimar işinin ehliymiş.

....

c) Tören 11.45'de başlayacaktır.

....

ç) Bu son siparişi Atatürk caddesine götürmen gerek.

....

d) Hiçbirimiz de seni anlayacak hâl kalmadı.

....

e) Evde ki hesap çarşıya uymaz.

....

f) Ne inatçı adamdı bizim Mehmet çavuş.

....

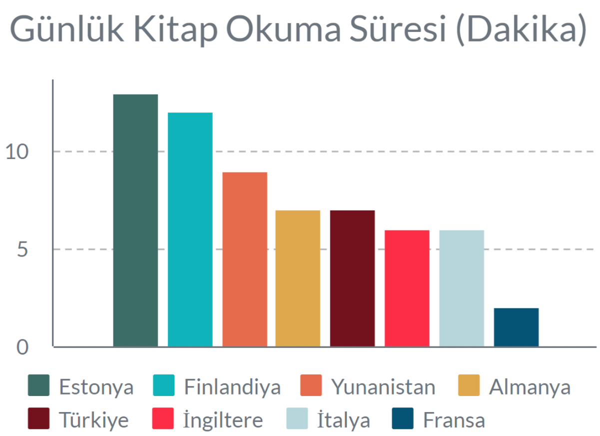
g) İstanbul'a gidersen Galata kulesine mutlaka uğra.

....

ğ) Öğretmenimizdeki değişikliği farketmemek mümkün değil.

....

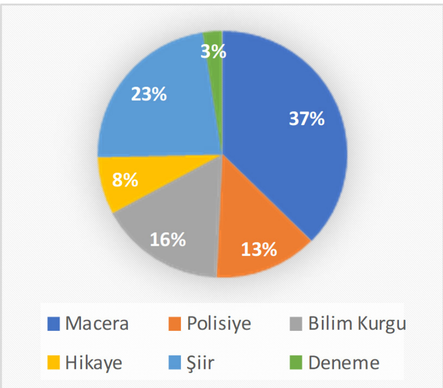
15.

Yukarıda belirtilen ülkelerde günlük kitap okuma süreleri verilmiştir. Bu grafikten çıkarılabilecek yorumlara (✔), çıkarılamayacak yorumlara (X) koyunuz.

		✔	X
a)	Kitap okumayı en çok seven nüfusa sahip ülke Estonya'dır.		
b)	İngiltere ve İtalya'da kitap okumaya eşit süre ayrılmaktadır.		
c)	Kitap okuma süresinin düşmesine basılı yayınları tercih etmenin azalışı etki etmiştir.		
ç)	Kitap okumaktan en az hoşlananların yaşadığı ülke Fransa'dır.		
d)	Türkiye'deki okuma süresi İngiltere, İtalya ve Fransa'dan fazladır.		
e)	Yunanistan'da kitap okuyan kişi sayısı İtalya'dan daha fazladır.		

16. **Aşağıdaki grafikte 2019 yılında bir okul kütüphanesinden alınıp okunan kitapların yüzdeleri verilmiştir. Grafiğe göre boşlukları doldurunuz.**

a)	En fazla okunan tür	
b)	En az okunan tür	
c)	Şiir kitapları polisiyeden	tercih edilmiştir.
ç)	Hikâye türü denemeden	tercih edilmiştir.
d)	En çok tercih edilen ikinci tür	kitaplarıdır.
e)	Bilim kurgu türü en çok tercih edilen	türdür.

17-19. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Ada/8 yaşında

Evimizde annemin bir kütüphanesi var, çocuk kitaplarından oluşan rafı gösterip bana: “Bunlar senin kitapların. Bunların hepsini okuyacaksın.” dedi. Ben de annemin çocukluğunda okuduğu kitaplardan başlayarak hepsini sırasıyla okumaya başladım. Eğer annem bu kadar kitapları seven biri olmasaydı ben de olamayabilirdim. Arkadaşlarımın birçoğunun evinde böyle bir kitaplık yok. Bu yüzden ben çok şanslıyım.

Okuduğum kitapları öğretmenimin tavsiyesiyle belirliyorum. Öğretmenimiz çok okuyarak bize model olan, güncel kitapları takip eden, sınıfımızı çocuk dergilerine abone eden, kısacası okumamızı teşvik eden biri. Okumanın tadına onun tavsiye ettiği kitaplarla vardım. Ailelerimizle okuma saatlerimizin olmasında da öncülük etti. Bu sayede babam sevdiğim kitapları hemen temin etmeye başladı.

Masal/8 yaşında

Öykü/9 yaşında

Babam çok kitap okuyan bir edebiyatçı. Çocuk edebiyatı eserleri ile de yakından ilgili. Seçtiği kitaplar ben de hep okuma zevki uyandırdı. Kitap okumayı sevmek iyi kitaplarla karşılaşmakla başlıyor bence. Okumaya başladığım ilk zamanlar okumaktan keyif aldığım kitaplarla karşılaşmasaydım bugün okumayı bu kadar seviyor olmayabilirdim.

Evimizde iki tane kütüphane var. Biri benim odamda diğeri çalışma odasında. Çalışma odasındaki daha büyük, benim odamdaki ise kitaplık. Anne ve babamın Türkçe öğretmeni olması bunun sebebi galiba. Küçüklüğümden beri bana hediye olarak oyuncak yerine güzel kitaplar almaları ve sürekli kitap okumaları, kitap okumayı benim için ihtiyaç haline getirdi. Kitap okumak benim için ekmek kadar, su kadar değerli.

Efe/9 yaşında

17. Yukarıdaki öğrenciler aşağıdaki hangi soruya cevap vermiş olabilir?

A) Evinizde bir kütüphaneniz var mı?

B) Kitap okumaya nasıl başladınız?

C) Size kitap okumayı sevdiren ne oldu?

D) Kitap okumak eğlenceli bir etkinlik mi?

18. Öğrencilerden hangisi kitaplara farklı biri sayesinde yönelmiştir?

....

19. Yukarıdaki öğrencilerin kitap yönelimleri düşünüldüğünde, sizin kitap serüveniniz en çok hangisine benziyor? Seçim nedeninizi yukarıdaki öğrenci görüşlerine dayandırarak kendi ifadelerinizle belirtiniz.

....

....

20-22. soruları aşağıdaki şiire göre cevaplayınız.

Türkiye'm, Anayurdum, Sebebim, Çarem

Ben, kağnılarla yaylılarla büyüdüm geldim.
Çocuk yüreğimi yakan türküler dinleye dinleye.
Mahzun kağnılarla, nazlı yaylılarınla,
Ve tozlu yollarınla sevdim seni Türkiye!

O tezek topladığım kırlar, yaylalar...
Başına oturduğum, yemek yediğim atandır.
Türkiye'm, anayurdum, sebebim, çarem...
Taşına toprağına vurgunluğum bundandır.

Akşam karanlığıyla başlardı kurbağalar,
Susar gökyüzü kadar, dinlerdim biteviye.
Gecemi besteleyen cırcır böceklerinle.
Kurbağa seslerinle sevdim seni Türkiye!

Bir Peygamber sofrasıydı soframız
Biraz tandır ekmeği, biraz çökelik...
Yoksulluğunla da bağlandım kaldım sana
Mecnunlar gibi üstelik.

Yağmurlar başlayınca, odalarımız damlardı
Dizlerini döve döve ağlardı anam.
Şimdi kırkikindiler boyunca sırılsıklam
Küçük kerpiç evlerin çıkmaz aklımdan!

Türkiye'm! Hasretim! Kınalı türküm!
İç içe güzellik, uç uca kahır
Yüreğimi bin parçaya bölseler
Her parçası yine seni çağrışır.

Yavuz Bülent Bakiler

20. Şiirin teması nedir?

....

....

....

....

....

21. Şiirde hangi söz sanatları bulunmaktadır?

....

....

....

....

....

22. Aşağıdaki dörtlüklerden, teması yukarıdaki şiirle aynı olmayanı işaretleyiniz.

A

Sen bizim dağları bilmezsin gülüm,
Hele boz dumanlar çekilsin de gör.
Her haftası bayram, her günü düğün,
Hele yaylalara çıkılsın da gör.

B

Başka sanat bilmeyiz karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu'muz
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken,
Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz.

C

Yurdum gibi yaralıyım
Ne eksik, ne fazla
Derin bir uçurumum
Bütün haritalarda.

D

Toroslar' da sıra sıra, dağları,
Pekmezi bol, üzüm verir, bağları.
Denizinde, ırmağında ağları,
Evrenimin aynasıdır, bu vatan.

23. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin gerçek, mecaz, terim anlamlarından hangisiyle kullanıldığını yanlarına yazınız.

a)	<u>Boş</u> vaatlerle bizi oyalayıp durma.	....
b)	Çocuğun <u>sesi</u> hastalıktan pek değişmiş.	....
c)	Oyunun ilk <u>perdesi</u> daha güzeldi.	....
ç)	Annem <u>etek</u>lerini kendi diker.	....
d)	Bu konuda seninle bu aynı <u>fikri</u> paylaşmıyorum.	....
e)	Bu işlerde çok <u>dirsek</u> çürüttük.	....
f)	Sana <u>göz</u> değmiş, o yüzden hastasın.	....
g)	Bu oyunun <u>dekoru</u> çok gerçekçi hazırlanmış.	....
ğ)	Hayal dünyamızı <u>besleyen</u> en iyi etkinlik okumadır.	....
h)	<u>Ofsaytı</u> anlayabilirsem futbolla ilgili tartışabiliriz.	....

Sevgidir gönül kapılarımızın anahtarı,
Savurup da yürüme yar, altın saçları.
Çatma kurban olayım keman kaşları,
Üzüp de yıkma başıma koca dağları,
Kendimi kaybederim ben seni bulunca,
Zaman geçmez, küser bize ayrı kalınca,
Gönlüm gülizardır, gel dinlen yorulunca.

*Gülizar: Gül bahçesi.

24. Yukarıdaki şiire bakarak var olan söz sanatlarının hangi dizede olduğunu tabloda uygun yere işaretleyiniz.

	DİZELER						
SÖZ SANATLARI	1. DİZE	2. DİZE	3. DİZE	4. DİZE	5. DİZE	6. DİZE	7. DİZE
a) Benzetme							
b) Kişileştirme							
c) Abartma							
ç) Karşıtlık							

25-28. soruları aşağıdaki metine göre cevaplayınız.

....

Bir uçtan bir uca baştanbaşa bir Anadolu. Güneşi dağlarının ardından doğar, nice yollar kat edip denizinin ufkundan batar. Doğuşuyla mest olmak isteyeni Nemrut'a, batışında kaybolmaya gönlü olanı en batıya bekler bizim Anadolu. Kara denizi var, Ak denizi var; sağında solunda birer Derya'dır. Her yeri ayrı güzel dağı ayrı, taşı ayrı… Anadolu demek dağ taş, ova bayır, çimen çayır demekten daha fazlasıdır hep. Yerin altı cevher, üstü nefer doludur. Tüter ocağı her biri ana doludur. İnsandır, insanı suretten ötedir. Öteden beri Eren'lere yurt olmuştur… Bundan dolayı her yanı evliya mezarları ile bezenmiş adeta zırh giymiş bir yeniçeridir Anadolu. Anadolu çocuğu olmak için Anadolu'da doğmak yetmez. Anadolu gibi yaşamak gerektir.

25. Metnin yardımcı fikirlerini aşağıdaki tabloda işaretleyiniz. Boş bırakılan yere de metnin ana fikrini yazınız.

	Konu	✔	X
a)	Ülkemizin görülmeye değer yerleri vardır.		
b)	Anadolu insanı olmak için Anadolu'da doğmak yeterlidir.		
c)	Anadolu'nun tarihi ve kültürel mirası zengindir.		
ç)	Kişi yaşadığı coğrafyadan bağımsızdır.		
d)	Ana fikir:		

26. İçeriğine uygun olacak şekilde 3 başlık yazınız.

....

....

....

27. Yukarıdaki metinde altı çizili cümlelerdeki yazım ve noktalama yanlışlarını düzeltip cümleleri yeniden yazınız.

a)	
b)	

28. Yazar "Yerin altı cevher, üstü nefer doludur." **sözü ile ne anlatmak istemiştir? Açıklayınız.**

....

....

29. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili ögeyi bulmaya yönelik sorular sorunuz. Altı çizili sözcüklerin cümledeki görevlerini belirtiniz.

	Sorular	Cümleler	Görevleri
a)	*Nerede?*	Dün gece <u>babaannesinin evinde</u> kaldı.	*Yer tamlayıcısı*
b)		Doğum gününde giymek için <u>pembe elbise</u> aldı.	
c)		Birbirleriyle <u>bakışarak</u> gülüştüler.	
ç)		Doktorla konuştuktan sonra <u>hastaneden</u> ayrıldı.	
d)		Bugün bahçede <u>çok</u> oyun oynadık.	
e)		<u>Aziz Sancar</u>, 2015 yılında Nobel ödülü aldı.	
f)		Babam kanepede <u>gazetesini okumakla</u> meşgul.	

ben	Annem	bayram temizliği
ayağını	gökyüzünün maviliğine	vardı
Bahçede	Adam	gülerek
seni	Sınavdan kaç alacağımı	Sınavdan çıktıktan sonra

30. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere getirilmesi gereken ögeler parantez içerisinde verilmiştir. Yukarıdaki ifadelerden uygun olanı yerleştirip cümleyi tamamlayınız.

a)	Yolda giderken .... kaldırımdaki ufak bir taşa çarptı. (belirtili nesne)
b)	.... akşam yemeğine en sevdiğim çorbayı yapmış. (özne)
c)	Anlattığım fıkrayı herkes .... dinledi. (zarf tamlayıcısı)
ç)	Saatlerce .... düşündüm. (belirtili nesne)
d)	.... sürekli işini düşünüyordu. (özne)
e)	.... yeni ektiği fidanları suluyordu. (yer tamlayıcısı)
f)	Radyoda dinlediğim şarkı bana .... düşündürdü. (belirtili nesne)
g)	Özgürce uçmak için açtı kanatlarını .... (yer tamlayıcısı)
ğ)	Uzun yıllardır .... huzurevini ziyarete giderim. (özne)
h)	.... eve gelebildi. (zarf tamlayıcısı)
ı)	Bütün hafta boyunca .... yaptı. (belirtisiz nesne)
i)	Gülen gözlerin yerine soğuk bakışların .... (yüklem)

31. **Aşağıdaki metnin giriş bölümü verilmiştir. Verilen bu bölümden hareketle ve anahtar kelimeleri kullanarak anlamlı bir metin oluşturunuz.**

Anahtar Kelimeler: Zaman, pişmanlık, öz eleştiri, geç kalmak, kıymet

....

Zaman içindeyken hiç geçmeyen, dönüp baktığımızda ne kadar hızlı geçtiğine hayıflandığımız bir kavramdır.

32. Aşağıdaki soru sözcükleri hangi ögeyi buldurmaya yöneliktir?

Yanımıza ne zaman geleceksin?	a	....
Akşamki davete neyle gelmeyi düşünüyorsun?	b	....
Dün seninle gelen kimdi?	c	....
Sen brokoliyi niçin sevmiyorsun?	ç	....
Bütün bu işleri kiminle yapacaksın?	d	....
Akşam sinemaya gitmek için babamı ikna edebilir miyiz?	e	....
Sen daha çok kimi seviyorsun?	f	....
Elinde ne var?	g	....
Onun yanına gitmediğimi nasıl anladın?	ğ	....
Daha ne kadar yorulacağız?	h	....
Sarı kazağını nerede unuttun?	ı	....

33. I. Hastanın yanına kimseyi koymuyorlar.

II. Burada kuralları biz koyarız.

III. Dert üstüne dert koydu yaşananlar.

IV. Bu yaşta böyle olmak koyuyor adama.

Aşağıdakilerden hangisi "koymak**" sözcüğünün numaralanmış cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?**

A) Etkilemek, dokunmak

B) Katmak, eklemek

C) Belirlemek

D) Bırakmak

34.
- Annesi kızınca bütün suçu bana yıktı.
- İşten kovulması onu fazlasıyla yıktı.
- Yangın evin içinde ne varsa yaktı, yıktı.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerde kullanılan "yıkmak" **sözcüğünün kazandığı anlamlardan biri değildir?**

A) Yük indirmek

B) Birine yüklemek

C) Bozmak, tahrip etmek

D) Mahvolmasına sebep olmak

35. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük ile yay ayraç içinde verilen anlam birbirine uymamaktadır?

A) Öğretmenin verdiği ödevi üstünkörü yapmış, bir de övülmeyi bekliyor.(Detaylı, ayrıntılara girerek)

B) Doktor olmak istiyorsan çok çaba göstermelisin. (Bir işi başarmak için uğraşmak)

C) Konuya yoğunlaşmak için neler yapmalıyız? (Dikkatini bir konu üzerinde toplamak)

D) O uzun boyuyla herkesin gözüne çarpıyordu. (Dikkati üzerine çekmek)

36. Ustasının yanına verildiğinde henüz yedi yaşındaydı Kenan. Seni eğitir, sana iş belletir, gözüne de girersen yanında temelli aş sahibi eder demişti babası. Bunlardan en çok hangisine kanmıştı bilinmez ama ustasının yanında yoğurulmaya hazır bir hamur olduğu gözlerinden okunurdu. Peygamberlik mesleğidir, derdi ustası demircilik için. Kutsaldı her vuruş darbesi. Kenan'ın da aynı duyguları hissetmesi, kendini mesleğine adaması için elinden geleni yapmaya hazırdı Âdem Usta.

Yukarıdaki altı çizili söz grubu ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Demircilikte tecrübeli olduğu

B) Ustasına emanet olarak verildiği

C) Her işi yapabilecek kabiliyette olduğu

D) Eğitilmeye, yetiştirilmeye uygun olduğu

37. I. Küçük, tahta taburesinde uzun süre esnafların telaşla dükkânlarını açmasını izliyor, tanıdık olanlara günaydın dercesine başıyla selam veriyordu.

II. Bu hareketlilik ve kısa selamlaşmaların onu mutlu etmediğini, kendi yaşında bir arkadaşa ihtiyaç duyduğunu tahmin ettiğimden cesaretimi topladım.

III. Pencerenin perdesini araladığımda onu yine her sabahki gibi babasının berber dükkanının önünde oturur vaziyette gördüm.

IV. En sevdiğim oyunuma ortak olmak ister misin, diye sorduğumda gözlerindeki ışıltı bana yeterli cevabı vermişti.

V. Dolabımı açıp en sevdiğim oyunu, hedef beşi, yanıma alıp annemden iznimi koparıp sokağa fırladım ve kendimi karşımızdaki berber dükkânının önünde buldum.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir metin oluşturulduğunda hangisi baştan ikinci sırada yer alır?

A) II B) II C) III D) IV

38. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "çekmek" **sözcüğü yay ayraç içinde verilen anlama uygun <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Sandalyesini çeken aile üyeleri yemek masasının etrafında toplanmışlardı. (Bir şeyi tutup kendine veya başka bir yere yürütmek.)

B) Ev taşınırken buzdolabına halatı bağlayıp nasıl sağa çekeceğini düşünüyordu. (Çizgi durumunda uzatmak)

C) Bu kantar bu yükü çekmez. (Taşıma gücü olmak)

D) Ayrılık hasreti çekmek kadar ne zor gelir insana? (Bir duyguyu içinde yaşatmak)

39. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "duymak" **sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?**

A) O sesi duyabilmeniz için biraz daha yakına gitmeniz lazım.

B) Sırtında annesinin elinin gezindiğini duydu.

C) Babamdan dün buraya geldiğinizi duydum.

D) Ona duyduklarımı anlasın istiyorum artık!

40. "Ağız" kelimesi Türkçede güzel, herkes tarafından zevkle dinlenebilir şekilde konuşmak anlamını veren deyimlerde ana kelime olarak kullanılır.

Aşağıdaki deyimlerden hangisi bu açıklamayı <u>örneklemez</u>?

A) Ağzı açık dinlemek

B) Ağzından bal damlamak

C) Ağzının içine bakmak

D) Ağzından kapmak

41. Söylediğimiz şeylerin karşımızdakinin gücüne gideceğini düşünmeden konuşuruz bazen. Bir çırpıda söyleyiveririz aklımızdan geçenleri. Tartmayız, beyin süzgecinden geçirmeyiz. En çok da öfkeli anlarımızda yaparız bunu. Bu gibi durumlar için dilimizde - - - deyimi kullanılır. Sonrasında pişman olsak da iş işten geçmiştir artık. Karşımızdakinin kalbi kırılmıştır bir kere. Sözcüklerin yarattığı tahribatı onarmak da kolay kolay mümkün olmaz. Hem ne demiştir atalarımız: - - -

Yukardaki parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyim ve atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

A) Dil uzatmak - Öfkeyle kalkan zararla oturur.

B) Çam devirmek - Son pişmanlık fayda etmez.

C) Abuk subuk konuşmak - Söz gümüşse sükût altındır.

D) Ağzından çıkanı kulağı duymamak - Bıçak yarası geçer dil yarası geçmez.

42. Türkçede "kalp" kelimesiyle oluşturulmuş birçok deyim bulunmaktadır. Örneğin; "acı veya üzüntü vermek" anlamında <u>kalbe dokunmak</u> (I), "birinin duygu ve düşüncelerini, niyetini anlamak" anlamında <u>kalbini okumak</u> (II), "derin üzüntü uyandırmak" anlamında <u>kalbe işlemek</u> (III), "gönül kırmak" anlamında <u>kalbine girmek</u> (IV) deyimlerini kullanırız.

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisinin açıklaması <u>yanlış</u> verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV

43.
- Naim Süleymanoğlu 23 Ocak 1967'de doğdu.
- Bulgaristan'da dünyaya gelen Naim Süleymanoğlu, haltere 1977 yılında başladı.
- 15 yaşında iken Brezilya'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda 52 kg'da iki altın madalya alarak şampiyon oldu.

Bu üç cümlenin anlamca doğru bir biçimde birleşirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) 23 Ocak 1967'de Bulgaristan'da dünyaya gelen Naim Süleymanoğlu haltere 1977 yılında başlamış olup 15 yaşında iken Gençler Halter Şampiyonası'nda 52 kg'da altın madalya kazandı.

B) 23 Ocak 1967'de Bulgaristan'da dünyaya gelen Naim Süleymanoğlu haltere 1977 yılında başlamış olup 15 yaşında iken Brezilya'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda 52 kg'da iki altın madalya kazanarak şampiyon oldu.

C) 23 Ocak 1967'de Bulgaristan'da dünyaya gelen Naim Süleymanoğlu haltere 1977 yılında başlamış olup Brezilya'da düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda iki altın madalya kazanmıştır.

D) 23 Ocak 1967'de Bulgaristan'da dünyaya gelen Naim Süleymanoğlu haltere 1977 yılında başlamış olup 15 yaşında iken düzenlenen Dünya Gençler Halter Şampiyonası'nda iki altın madalya kazanmıştır.

44. I. altına koyması gerekmektedir

II. korumak için toplumun her

III. olması ve gerekirse elini taşın

IV. dilimizi yabancı dillerin istilasından

V. ferdinin bu konuda duyarlı

Numaralanmış sözler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak şekilde sıralandığında hangisi <u>baştan dördüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV

45. Merve, aşağıdaki cümlelerden hangisini kurarsa karşısındaki kişiye "sitem**" etmiş olur?**

A) Düğününe katılamadığım için üzgünüm.

B) Düğününe herkesi çağırmış.

C) Sanki sen çağırdın da ben gelmedim.

D) Hata etmişim düğünüme çağırsam olurmuş.

46. ALİ: Düşünüyorum, o halde varım, diyen Sokrates bunca düşüncesizi görmediği için çok şanslı. Bence bu yüzyılda yaşasa düşünüp var olamayan çoğunluğu görmezdi ya da görmezden gelirdi. Var olmak için düşünmek gerekli iken insan olmak ince düşünmek gereklidir. (Tanık Gösterme)

EMİR: Son seçimlerde %2 oy alan siyasi parti lideri yaptığı basın açıklaması ile istifa ettiğini açıkladı. Aldıkları 100 bin oyu veren yurttaşlara teşekkür etti. Bu kararı almasında kendilerine oy vermeyen 3 milyon seçmenin etkili olduğuna değinerek seçmenin tercihlerine saygılı olduğunu belirtti. (Sayısal Verilerden Yararlanma)

TALHA: Karadeniz Kuzey Yarım Küre'de bir iç denizdir. Türkiye, Gürcistan, Kırım ve Bulgaristan Karadeniz'e kıyısı olan bazı ülkelerdir. Karadeniz Akdeniz'e nazaran daha az tuzluyken Akdeniz kapladığı alan itibari ile daha büyüktür. (Karşılaştırma)

FERDİ: İnsan sağlığı için temizlik kadar sağlıklı beslenme de önemlidir. Sağlıklı beslenmenin önemli bir detayı da mevsime uygun beslenmektir. Yani yazın sıkma portakal suyu içip, kışın karpuz peynir yememektir. (Benzetme)

Yukarıdaki paragrafların sonunda verilen düşünceyi geliştirme yollarından hangisi <u>yanlış</u> verilmiştir?

A) Benzetme

B) Tanık Gösterme

C) Karşılaştırma

D) Sayısal Verilerden Yararlanma

47 - 49. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

47. Küçüklüğünüz geniş sokakları olan bir mahallede geçtiyse belki bu oyunu siz de bilirsiniz.

"Yedi kule". Oyunun oynanması için arkadaşlar toplandıktan sonra eşit iki gruba ayrılır. Kule yapmak için kiremit, taş veya mermer parçaları bulunur. Tabii ki, bir de topa ihtiyacınız olacak. Yedi kuleleri (kiremitleri) üst üste dizdikten sonra uygun bir mesafeye kulelere topla atış yapılacak atış çizgisi belirlenir. Gruplardan hangisinin önce başlayacağı sayışma ile belirlenir. Yedi kuleye topu ilk atacak grup atış çizgisinde bekler. Diğer grup ise kulenin başındadır. İlk grubun oyuncuları sıra ile topu kulelere doğru atar. Bir grubun tüm oyuncuları kuleleri devirmeyi başaramazsa sıra diğer gruba geçer. Gruplardan bir oyuncu kuleyi top ile devirirse; ebe grubun amacı, kuleyi deviren grubun elemanlarını kuleyi tekrar dizdirmeden top ile vurmaktır. Vuran grubun amacı ise; ebe gruba vurulmadan kaçmak ve yedi kuleyi tekrar dizmektir. Ebe grup, vuran grubun elemanlarının hepsini top ile vurursa hem atış sırası kendilerine geçmiş olur hem de o eli kazanarak bir puan alırlar. Bu sırada kuleyi deviren grup ebe grup tarafından vurulmadan yedi kuleyi tekrar dizerse hem puanı hem de eli kazanmış olur ve atış sırası yine onlarda olur. Gruplarda vurulan oyuncuların kule dizme hakları yoktur. Bu şekilde devam eden oyun başta belirlenen hedef puanı alan grubun birinci olmasıyla biter.

Bu parçada "Yedi kule" **oyunu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Oyunun nasıl oynandığına

B) Oyun için gereken malzemelere

C) Oyunun en az kaç kişi ile oynandığına

D) Oyuna başlayacak grubun belirlenme biçimine

48. Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisi daha ağır basmaktadır?

A) Açıklama　　B) Tartışma　　C) Öyküleme　　D) Betimleme

49. Parçada altı çizili olarak verilen cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Cümlede nesne kullanılmıştır.

B) Öznesine göre etken çatılı bir cümledir.

C) Cümlede zarf tamlayıcısı kullanılmıştır.

D) Cümlenin yüklemi sözcük grubundan oluşmuştur.

50. Deniz canlılarının yaşamları ilgi alanıma hep girmiştir. Tabii ki, bu canlılar içinde beni bazı özellikleriyle daha çok etkileyenler var. Ahtapotlar mesela. Omurgasız hayvanlardan olan ahtapotlar su altı dünyasının dikkat çekici hayvanlarından biridir. Sekiz kollu olmalarının yanı sıra üç de kalbe sahiptir. Ahtapotun üç kalbinin olduğunu duyunca çok şaşırmıştım. Kalplerden biri, vücuda kan pompalarken diğer ikisi solungaçların kan dolaşımını sağlıyormuş. İnsan dış dünyaya dikkatlice bakarsa bu ilginç manzaranın daha nicelerine de şahit olabilir.

Bu paragraf aşağıdaki soruların hangisine yanıt olarak söylenmiş olabilir?

A) Deniz canlılarını sever misiniz?

B) Deniz canlılarından sizi özellikle etkileyenler oldu mu?

C) Ahtapotların yaşam koşulları hakkında neler söyleyebilirsiniz?

D) Su altındaki yaşamı yakından takip edenlere neler önerirsiniz?

51. "Düşünüyorum da, zamanınızı yanıtı olmayan bilmeceler sorarak harcayacağınıza daha iyi amaçlar adına kullanabilirsiniz." dedi Alice. "Eğer ki zamanı benim kadar iyi tanımış olsaydınız." diye yanıtladı şapkacı, "Ondan harcanabilen bir nesne olarak değil, bir kişi gibi bahsederdiniz." "Ne dediğinizi anlamıyorum." diye söylendi Alice. "Elbette ki anlamıyorsunuz!" diye baş salladı şapkacı kibirli bir tavırla. "Öyle tahmin ederim ki, zamanla bir kez olsun konuşmamışsınızdır bile." "Zannedersem hayır." diye yanıtladı Alice tedbirle. "Ancak müzik dinlerken ne kadar zaman aralıklarıyla tempo tutulması gerektiğini biliyorum." "Ya, işte şimdi anlaşıldı dedi şapkacı". “Zamanın temposu tutulmaz. Oysa onunla iyi geçinmeyi bir öğrenebilseniz, saati hep sizin keyfinize göre işletir. Söz gelimi sabahleyin saat dokuzda, tam derslere başlama vakti, ona şöyle bir fısıldadınız mı gözünüzü açıp kapayana kadar fırt diye döner, bir de bakarsınız saat 13.30 olmuş, tam yemek vakti!"

Yukarıdaki parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zamanı iyi tanıyanlar onu verimli kullanmayı bilen kimselerdir.

B) Zaman beyhude uğraşlar için harcanmayacak kadar kıymetlidir.

C) Zamanın çabucak geçmesini istiyorsak sevdiğimiz şeyleri yapmalıyız.

D) Zamanla iyi anlaşan kişi, zamana hükmedip onu istediği gibi kullanabilir.

52. Türk edebiyatı zengin boyutları ile çalışmanın damarımızdaki kan gibi olmasının gerektiği bir bilim dalıdır. Bu kültüre sahip olmak ömürlere bakar. Emeği geçen herkes bu duvara koyabildiği taşlar ve tuğlalar ölçüsünde değer ifade eder. Edebiyatçımızın da bu işte emeği pek çok ve mühimdir çünkü o en dayanıklı taşları koyarak bu duvarı sağlamlaştırmıştır.

Bu parçada edebiyatçının hangi özelliğinden bahsedilmiştir?

A) Türk edebiyatının zenginliğinin farkında olması

B) Türk edebiyatına önemli katkılarda bulunması

C) Türk edebiyatı için değerli bir isim olması

D) Yaptığı tüm işlere çok fazla emek vermesi

53. Yalnızlığın insanın kapalı ya da kibirli olmasıyla yakından ilgili olduğunu düşünüyorum. Kapalılık ve kibirlilik aynı anda var olabilir tabii. Cemil Meriç'in "yeterince sevilmediği" duygusunu egosunun yüksekliğine, kendini fazla sevmesine bağladığı ve "Sen kendini seviyorsun, başkası neden sevsin?" dediği söylenir. Kibirli olmak için pek bir sebep göremiyorum, neticede kuru ekmek yiyen bir kadının oğluyum; ne maddi ne beşeri bir sermayem var. Beni kapalılık kelimesinin daha iyi açıkladığını düşünüyorum. İçimde yaşayıp nereye gidersem gideyim oraya dönmem beni kapalı kılıyor.

Parçaya göre yazarın yalnızlığının asıl sebebi nedir?

A) Kendisini çok sevdiği için başkalarının onu sevmesine ihtiyaç duymaması

B) Başkalarının hayatına almayacak kadar kibirli bir yapıya sahip olması

C) Kendi içinde yaşayıp çevresindeki insanlara içini açmıyor alması

D) Başka insanlar tarafından yeterince sevilmeyeceğini düşünmesi

54. Kendi çağımızın sorumluluğunu taşıyıp bugün "güzel yarınlar" için uğraş verdiğimiz sürece, herkes mutlu bir dünyada yaşayacak; gelecek kuşaklar da hem kendi çağına hem de yarınlara yönelik, atalarından kalan mirası bir bayrak yarışçısı sorumluluğuyla kendilerinden sonraki nesillere vermenin huzuru içinde olacaklardır. Çünkü - - -

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdaki cümlelerden hangisi <u>getirilemez</u>?

A) Bugün, dünün öğrencisidir.

B) Geleceği satın alabilecek tek şey bugündür.

C) Gelecek penceresindeki perde hep kapalıdır.

D) Gelecek şimdiyle aynı malzemeden yapılmıştır.

55. Teması sevgi olan bir şiir dinletisi düzenlenmek istenmektedir. Bu dinletide aile sevgisi, vatan sevgisi, Allah sevgisi gibi sevginin farklı boyutları işlenecektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu şiir dinletisinde yer alacak şiirlerden biri <u>olamaz</u>?

A)
Aşkın aldı benden beni, bana seni gerek seni.
Ben yanarım dün ü günü, bana seni gerek seni.
Ne varlığa sevinirim ne yokluğa yerinirim,
Aşkın ile avunurum, bana seni gerek seni.

B)
En son teftişine çıkana değin
Koştururken ardından o uçmaktaki devin,
Daha başka tür aşklar, geniş sevdalar için
Açıldı nefesim, fikrim, canevim
Hayatta ben en çok babamı sevdim.

C)
Seni boydan boya sevmişim,
Ta Kars'a kadar Edirne'den.
Toprağını, taşını, dağlarını
Fırsat buldukça övmüşüm..

D)
Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında,
Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum.
Yolumun karanlığa karışan noktasında
Sanki beni bekleyen bir hayal görüyorum.

56. Muhabir:

Fotoğrafçı:
Bir Rus fotoğrafçı arkadaşımın davetiyle Grönland'da katıldığım fotoğraf gezisi. Bölge sakinlerinin yaşantılarına tanık olmak, buz dağlarıyla kaplı sularda yelkenliyle seyahat etmek fantastik bir deneyimdi.

Muhabir:

Fotoğrafçı:
Aynasız makineyle bence. Hem hafif hem de aynalı sisteme göre daha üstün teknolojiye sahip olduğu için.

Muhabir:

Fotoğrafçı:
Hazır olanları kullanmıyorum çünkü fotoğrafın renk yapısını bozuyor. Bunun yerine fotoğraflarımı profesyonel bilgisayar programlarında renklendiriyorum.

Muhabir:

Fotoğrafçı:
Fotoğrafına göre değişiyor. Bazı fotoğraflarım çekim sırasında harika sonuçlar verdiyse onlara daha az zaman ayırmak yetiyor. Ama teknik konularda sorunlu fotoğraflar için en az 30 dakika en fazla 3 saat diyebilirim.

Aşağıdakilerden hangisi bu fotoğrafçıya sorulan sorulardan biri olamaz?

A) Hiç unutmadığınız seyahat hangisi?

B) En güzel çekimler hangi makinelerle yapılır?

C) Fotoğraflarınızı ne kadar sürede düzenliyorsunuz?

D) Fotoğraf çekerken günün hangi saatlerini tercih ediyorsunuz?

57. Yaşam olduğu bilinen tek gezegen Dünya, hem kendi etrafında hem de Güneş'in etrafında döner. Kendi etrafındaki dönüşünü tamamladığında 24 saatlik bir süre geçirir. Güneş'in etrafında dönüşü tamamlandığında ülkemizde dört mevsim yaşanmış olur.

Bu metnin dil ve anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.

B) Öznel ifadelere yer verilmiştir.

C) Terim anlamlı sözcükler kullanılmıştır.

D) Nesnel ifadelere yer verilmiştir.

58 - 60. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Çocukluk mu güzeldi, çocukken mi güzeldik? Oysa çocukluk bedenimizi ve zihnimizi yıllar geçtikçe ağır ağır terk eder. En son yaşadığı yer gözlerimizdir. En korktuğum kişiler, gözlerinde bile bir damla çocukluk olmayanlardır. Çocukluklarını kaybeden, içindeki çocuğu da büyüten bu insanlar bir daha çiçek açmak gücü kalmamış kurumuş ağaç gibidirler. Bir damlacık çiçek vermezler bir daha. Edip Cansever'in de dediği gibi "Gökyüzü gibi şu çocukluk, hiçbir yere gitmiyor." Çocukluk hep bizimleyken, coşku hep bizimleyken içimizdeki enerji ve cesaret ölümsüz demektir.

58. Metinle ilgili olarak,

I. Birden fazla ikilemeye yer verilmiştir.

II. Soru eki kullanılmıştır.

III. Bağlaç olan de birden fazla kullanılmıştır.

IV. Bağlaç olan ki kullanılmıştır.

numaralanmış yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV

59. Metinden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) İçimizdeki çocuk her zaman bize enerji ve cesaret verir.

B) Çocukluk çocukken güzeldir, büyümek çocukluğa son vermektir.

C) Ruhunda çocukluk olmayan bir insanı gözlerinden anlamak mümkündür.

D) Çocukluk bedenimizi terk etse de yaşadığımız sürece bizimle var olmalıdır.

60. Aşağıdaki dörtlüklerden hangisi yukarıdaki metnin yazarı gibi düşünen bir şaire ait olamaz?

A) Gökler mavi, hayaller pembe
Söyle çocukluğum nerede?
Aç bak içini sende,
Çocukluk hep yüreğinde.

B) Ellerini ver bana
Kol kola girelim
Belki büyüdük ama
Çocuktur hâlâ içimiz

C) Çocukken mutluyduk
Büyüdük de yok olduk
Gelmez artık o yıllar
Geçmişte kaldı çocukluk

D) Çocuk olmak özgürce
Bulutlarla kol kola
Çocuk olmak hâlâ
Yıldızlarla baş başa

61. I. Akrabalık bildiren kelimeler küçük harfle başlar.

II. Özel adlardan türetilen bütün kelimeler büyük harfle başlar.

III. Kişi adlarında önce ve sonra gelen unvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.

IV. Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurallardan birine uyulmamasından kaynaklanan bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Köklü bir geçmişe sahip olan güzel Türkiye'mizin kalkınması için elimizden gelen gayreti göstermeliyiz.

B) Sabah sabah, seninle okula geleceğim diye tutturdu Nalan teyzemin küçük kızı ve ben de servisi kaçırdım.

C) Kamyonları, vinçleri gören Muğlalılar, vinç operatörü ile konuşarak umutlarını yeşertmeye çalışıyordu.

D) Son günlerde Salih efendinin sessizce içine kapanışı, mecbur kalmadıkça dışarı çıkmayışı merak konusu olmuştu.

62.

PISA 2018

PISA nedir?
PISA (Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı), Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından 15 yaş grubundaki öğrencilerin belirli alanlarda kazandıkları bilgi ve becerileri değerlendirmek için her üç yılda bir yapılan uluslararası bir araştırmadır.

PISA'da ne ölçülür?
PISA araştırması 15 yaş grubunda örgün eğitime devam eden öğrencilerin matematik okuryazarlığı, fen okuryazarlığı ve okuma becerilerini ölçmek için yapılmaktadır.

Her araştırmada bir alan, ağırlıklı alan olarak seçilmektedir. PISA 2018 araştırmasında okuma becerileri alanı ağırlıklı alan olarak seçilmiştir.

Türkiye PISA'ya ilk ne zaman katıldı?
Türkiye PISA araştırmasına 2003 yılından bu yana katılmaktadır.

PISA'ya 2003 yılında 41 ülke katılmışken 2018 yılında 79 ülke katılmıştır.

meb.gov.tr

PISA ile ilgili verilenlerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) PISA araştırmaları matematik, fen, okuma becerileri okuryazarlığını ölçmek için yapılır.

B) Uluslararası olarak uygulanan PISA, 15 yaş grubundaki öğrencileri belirli alanlarda ölçerek rapor hazırlar.

C) PISA araştırması okuma becerileri, fen okuryazarlığı ve matematik okuryazarlığı dışında da başka birçok alanda hizmet vermektedir.

D) PISA'ya 2003 yılından bu yana katılım gerçekleştiren ülkemiz yetmişten fazla olan bu ülkeler arasında yer almaktadır.

63.

Kırmızı kare içindeki Arı Maya çiçeklerden topladığı polenleri kovanına götürmek istemektedir. Ancak Arı Maya'nın kovana giderken eşek arılarının bulunduğu karelerin önünden geçmemesi gerekmektedir. Kovanın üzerindeki gözcü arı Maya'ya izlemesi gereken yönü tarif etmiştir.

Buna göre Arı Maya'nın kovana ulaşabilmek için izlemesi gereken yön aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

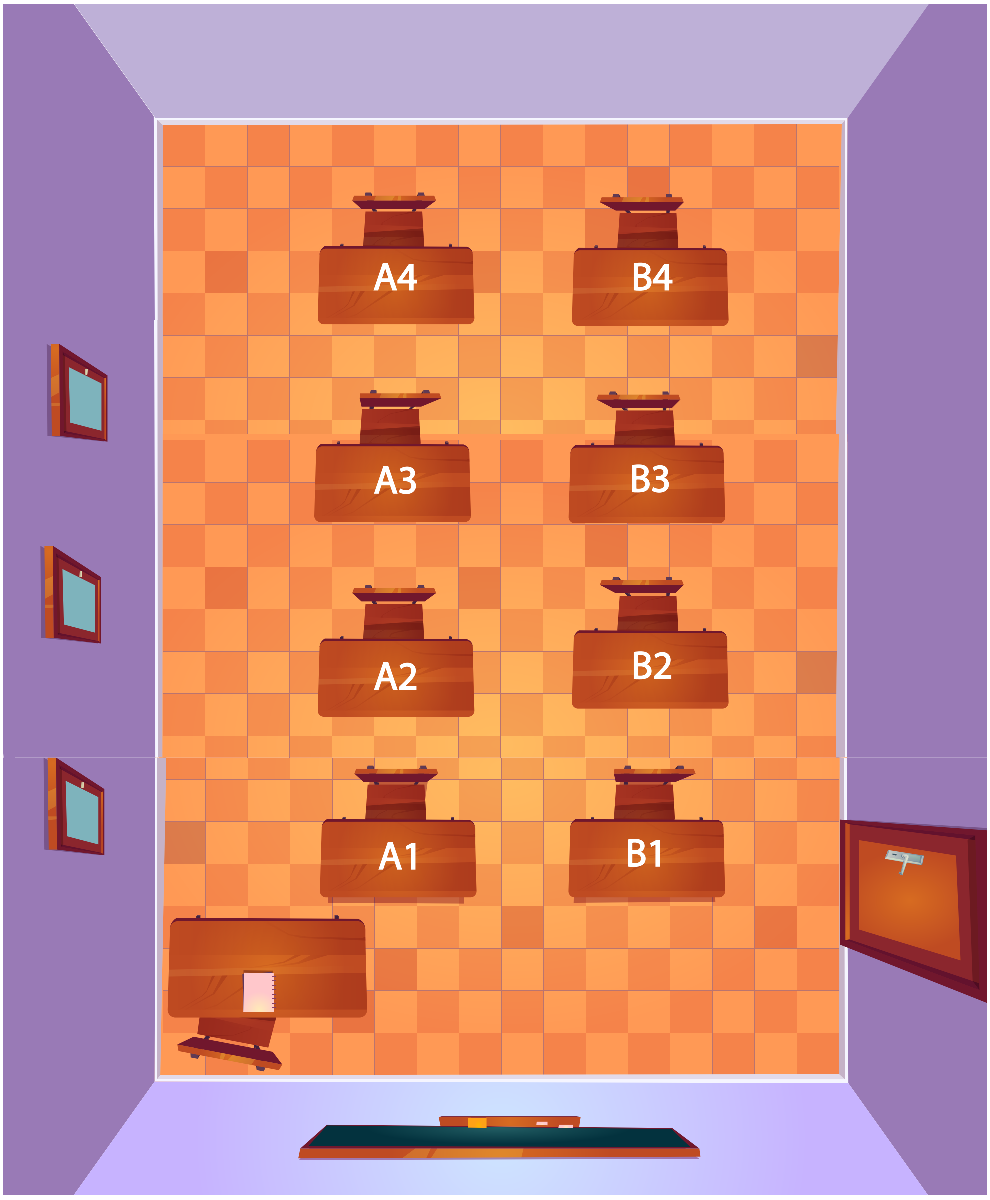
A) İki kare ileri uçtuktan sonra bir kare yukarı uçmalısın. Daha sonra dört kare ileri uçup bir kare yukarı uçmalısın. Üç kare daha ileri uçarsan kovana ulaşmış olursun.

B) Bir kare ileri uçtuktan sonra bir kare aşağı uçmalısın. Sonra dört kare ileri uçup bir kare yukarı uçmalısın. Üç kare daha ileri uçup iki kare de yukarı uçarsan kovana ulaşmış olursun.

C) Bir kare yukarı uçtuktan sonra bir kare ileri uçmalısın. Ardından sırasıyla üç kare yukarı, üç kare de ileri uçmalısın. Bir kare aşağı, bir kare ileri, bir kare aşağı ve üç kare de ileri uçarsan kovana ulaşmış olursun.

D) Bir kare ileri uçtuktan sonra bir kare yukarı uç. Ardından üç kare daha ileri uçup bir kare aşağı uç. Son olarak üç kare daha ileri uçup iki kare de yukarı uçarsan kovana ulaşmış olursun.

64.

Şirin, Hülya, Beyza, Nuran, Şeyma, Sevim, Özlem ve Gizem isimli kız öğrenciler ile Celal, Kemal, Erdem, Emir, Buğra, Tarık, Faruk ve Kenan isimli erkek öğrencilerin bulunduğu bir sınıfta ikişer kişilik oluşturulan sıra düzeni Celal-Kemal, Şirin-Erdem, Emir-Hülya, Buğra-Tarık, Beyza-Nuran, Şeyma-Sevim, Faruk-Özlem ve Kenan-Gizem şeklindedir.

Oturma planı ile ilgili bilinenler şunlardır:

- Kapıya en yakın yere Buğra ve Tarık oturmaktadır.
- Beyza-Nuran pencere tarafında, Şeyma-Sevim kapı tarafında ve onlara göre önde oturmaktadır.
- İki erkek öğrenci Faruk ve Özlem'in önünde oturacaktır.
- Gizem kapıdan tarafa Emir pencereden tarafa dönünce yüz yüze gelmektedirler
- Gizem ve Kenan'ın arkasında kimse oturmamaktadır.

Buna göre B3'te oturan öğrenci çifti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şirin-Erdem

B) Şeyma-Sevim

C) Emir-Hülya

D) Faruk-Özlem

65. Yüklem cümlede yargıyı üzerinde taşıyan ögedir. Kılış, oluş, durum yüklem tarafından karşılanır. "Çocuklar masasının başına geçti." cümlesinde "geçti" sözcüğü cümlede yapılan işi bildirmektedir ve cümlenin yüklemidir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde cümlenin yüklemi doğru gösterilmiştir?

A) Bir daha sıcak yaz günlerinde salonda uyumamaya karar <u>verdim</u>.

B) İstanbul'dan Niğde'ye taşındığımızda daha küçücük bir <u>çocuktum</u>.

C) Yazmaya başlayacağım için kendime temiz, düzenli bir masa <u>hazırladım</u>.

D) Ders esnasında sürekli aralarında konuşmaları sinirlerimi alt üst <u>etti</u>.

66. Cümlede yönelme, bulunma ve uzaklaşma bildirerek yüklemi tamamlayan öge, yer tamlayıcısıdır. "Sağ taraftan hızlı bir araba geliyordu." cümlesinde "sağ taraftan" söz grubu yer bildirmektedir ve cümlenin yer tamlayıcısıdır.

Buna göre,
(I) Kara vagonlar göğün gümüşü altında bir an için durakladılar. (II) Birkaç yolcuyu dışarı bırakarak birkaç başka yolcuyu yuttular. (III) Orada burada telaşlı konuşmalar duyuldu. (IV) Lokomotif tekrar düdüğünü öttürüp peşinde tangırdayan dizi dizi vagonlarıyla tünele girdi.

numaralanmış cümlelerin hangisinde yer tamlayıcısı <u>yoktur</u>?

A) I B) II C) III D) IV

67. **Aşağıdakilerden hangisinde zarf tamlayıcısı cümleye durum anlamı katmıştır?**

A) Senden haber alınca yola çıktık.

B) Uçaktan iner inmez anneni ara.

C) Doktor koşarak ameliyathaneye gitti.

D) Yağmur bastırınca bir markete sığındık.

68. (I) Okumak günümüzde <u>dijital bir nitelik</u> kazandı. (II) <u>Sayfaları çevirme hazzından vazgeçemeyen okur</u> kitap ve dergi okuma alışkanlıklarını bir yaşam tercihine dönüştürdü. (III) Sosyal medyanın yaşamımızın her anında var olmadığı dönemlerde <u>kitap okumanın üzerimizdeki etkisi</u> bugüne göre daha büyüktü. (IV) Geleneksel okuma kültürü değişirken kampanyalar ve indirimlerin de etkisiyle <u>okuma oranları</u> yükseldi.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde öznenin altı <u>yanlış</u> çizilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV

69. **Aşağıdaki soru cümlelerinden hangisi özneyi buldurmaya yöneliktir?**

A) Bu haberi nasıl öğrendin?

B) Beni buraya kadar kim taşıdı?

C) Akşam saatlerinde nereye gittin sen?

D) Senin gözünde benim değerim var mı?

70. Duvar dibinde oturan kolu sarılı çocuk gülerek babasını bekliyordu.

Bu cümlede hangi öge <u>yoktur</u>?

A) Özne

B) Nesne

C) Yer Tamlayıcısı

D) Zarf Tamlayıcısı

71. Aşağıdakilerden hangisinde özne açıklayıcısı ile birlikte verilmiştir?

A) Ankara' ya, çocukluğunun ve gençliğinin şehrine, tekrar gidiyordu.

B) Annesini, hayatına ışık tutan kadını, hiç olmadığı kadar özlemişti.

C) Akşama doğru, en sevdiği vakit, babasından almıştı bu müjdeli haberi.

D) Ahmet, sınıfın en başarılı öğrencisi, bu yıl fen lisesine yerleşmişti.

72. Aşağıdaki cümlelerin hangisi sadece temel ögelerden oluşmuştur?

A) Ayşe, yendiği bu hastalığa tekrar yakalanmak istemiyordu.

B) Hayatımın kahramanı biricik babam burnumda tütüyordu.

C) Bursa' yı ve içindeki güzel insanları çok özlemiştim.

D) Okulu bitirince mesleğe atılmak için her yolu deniyordu.

73. Ada Öğretmen öğrencilerine "Köşedeki borunun üzerindeki boyanın hafifçe sıyrıldığını gören adam sevindi." cümlesinin çatı özellikleri ile ilgili ne söyleyebileceklerini sordu:

Ayçıl: Bu cümlenin öznesi işi yapan kişi olduğu için çatısı etkendir.

Efe: Cümlenin yüklemi nesne alabileceği için geçişli fiildir.

Eylül: Cümlenin yüklemi isim olduğu için çatı özelliği aranmaz.

Can: Cümlede işi yapan kişi belli olmadığı için çatı edilgendir.

Öğrencilerden hangisinin verdiği yanıt doğrudur?

A) Ayçıl B) Efe C) Eylül D) Can

74. Cümlede yüklemin bildirdiği, öznenin yaptığı işten etkilenen öge nesnedir. Nesne, sadece yüklemi geçişli fiil olan cümlelerde bulunur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi geçişli bir fiildir?

A) Ahmet çayını her zaman ağzında soğuttuktan sonra içerdi.

B) Üzgün kalabalık gidecekleri yöne göre birbirinden ayrılmıştı.

C) Masanın üstündeki deftere saatlerce boş gözlerle baktım.

D) Doğduğum şehrin sokaklarında yalnız başıma yürüdüm.

75. İsim cümlelerinde çatı özelliği aranmaz. "Durmuş saat gibiydi durup geçmeyen zaman." cümlesinin yüklemi "gibiydi" sözcüğü isim soylu bir sözcük olduğundan bu cümlede çatı özelliği aranmaz.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği <u>aranmaz</u>?

A) Sokağın tam ortasında duran köpeğin yanı başında bekliyor küçük kız.

B) Patlak farlarım bir yanıp bir sönerken köyümüze doğru yol alıyorum.

C) Bu tarifsiz güzelliğin orta yerinde huzurla doldurmak istiyorum içimi.

D) Anadolu insanında hiçbir yerde bulamayacağınız bir misafirperverlik var.

76. Toplantıda ülkenin geleceğini belirleyecek ve yatırımlara yön verecek çok önemli kararlar alınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi özne-yüklem ilişkisi bakımından bu cümle ile özdeştir?

A) Senin için bunun önemi olmamalı.

B) Ali üniversiteyi kazanınca çok sevindi.

C) Buradan ayrılanlar burayı çok arıyorlardı.

D) İlk iftarda ramazan topu gürültüyle patlatıldı.

77. Yüklemin bildirdiği işi yapan gerçek bir öznesi olan fillere "etken fiil" denir.

Örneğin "Yan koltukta oturan yaşlı adam uyumuştu." cümlesinin yüklemi "uyumuştu" sözcüğüdür. Uyuma işini yapan "yaşlı adam" gerçek bir varlık olduğu için yüklem etken çatılı bir fiildir.

Buna göre,

(I) Nano malzemeler artık araştırmacılar tarafından daha fazla tercih ediliyor. (II) Grafen, elektiriği kolayca iletebilmesinin yanında mekanik gücü ve esnekliğiyle de devrim niteliğinde bir nano malzeme olarak biliniyor. (III) Bununla birlikte büyük ölçüde grafen üretimi engelinin aşılması gerekiyor. (IV) Bu engelin üstesinden gelmenin yollarının bir an önce bilim adamları tarafından açıklanması bekleniyor.

numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi etken çatılı bir fiildir?

A) I B) II C) III D) IV

78. "de ve ki" ek olarak kullanıldığında bitişik, bağlaç olarak kullanıldığında ise ayrı yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A) Güneş doğsada günümü aydınlatan sensin.

B) Ay ki karanlık geceleri ışıtır parlaklığıyla.

C) Yüzün de açar en güzel çiçekler.

D) Sizin ki nasıl bir anlayışsızlık böyle?

79. "Yükleme sorulan "neyi ve kimi" sorularına cevap verebilen fiiller geçişli fiiller, cevap veremeyen fiiller ise geçişsiz fiiller olarak adlandırılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi geçişsiz fiil değildir?

A) Senin için bunun önemi olmamalı.

B) Ali üniversiteyi kazanınca çok mutlu oldu.

C) Buradan ayrılanlar burayı çok arıyorlardı.

D) İlk iftarda ramazan topu gürültüyle patlatıldı.

Bir e-alışveriş sitesinden çamaşır makinesi almak isteyen Gamze Hanım beğendiği makinenin kullanıcı yorumlarına bakmıştır.

Ada, Burak, Can, Deniz, Erdem ve Faruk'un çamaşır makinesinin enerji tüketimi, hacim ve tasarım özelliklerini değerlendirmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Kullanıcılar tabloda K, L, M, N, P, R harfleriyle sembolize edilmiştir. Tabloda boş bırakılan yerler kullanıcının o özellikle ilgili yorum yapmadığını gösterir.

	Enerji Tüketimi	Makine Hacmi	Makine Tasarımı
K	★★★	★	
L	★★		★★★
M		★★	★
N	★★	★★★	★
P	★★	★★	★★★
R	★	★	★★

80.
- Burak ve Ada enerji bölümüne iki yıldız vermiştir.
- Can ve Erdem hacim bölümüne tek yıldız vermiştir.
- Tasarım bölümüne en düşük puanı veren Faruk ve Burak, en yüksek puanı veren Deniz ve Ada'dır.

Bu bilgilere göre N kullanıcısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Can B) Erdem C) Faruk D) Burak

81. "mi" soru eki soru anlamının yanında zaman ve pekiştirme anlamı da verir.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde "mi" soru eki pekiştirme anlamı vermiştir?

A) Yağmur yağdı mı mis gibi toprak kokar burası.

B) Çok güvenilir, ağzı sıkı mı sıkı bir insandır.

C) Her koşulda verdiği sözü tutar mı?

D) Sen geldin mi çıkarız bahçeden artık.

82. A, B, C,D, E, F, G yazarları yurt içi kitap fuarı günlerine katılacaktır. Gittikleri şehirler Denizli, Edirne ve Ankara'dır. Bu kişilerin yurt içi kitap fuarı ile ilgili bilinenler şunlardır:

- Edirne'ye üç yazar gitmiştir.
- Denizli'ye giden iki yazradan biri E'dir.
- B ve C adlı yazarlar aynı şehre gitmiştir.
- D, E ve F adlı yazarların her biri farklı bir şehre gitmiştir.

Buna göre hangi iki yazar kesinlikle aynı şehre gitmiş olamaz?

A) A ve F

B) A ve G

C) B ve D

D) C ve F

83.

.	**Sayılardan sonra sıra bildirmek için konur.**
;	**Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür ve takımları birbirinden ayırmak için konur.**
–	**Cümle içinde ara sözleri ayırmak için konur.**
...	**Tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.**

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamalardan birini örneklemez?

A) Annemi – canımdan çok sevdiğimi – görmeyi o kadar çok isterim ki.

B) Kızlardan Duru, Elif; erkeklerden Alp, Eray, Barış en sevdiğim arkadaşlarımdır.

C) Arabacı B . . . 'a yaklaştığını söylüyor.

D) Sınavda 1. olan kız yanıma geldi.

CEVAP ANAHTARI

1. a) dört nala koşmak b) üzerine titremek c) yaşını başını almak ç) zaman öldürmek

2. a) Zaman b) Zaman akıp gitmeden, onun kıymetini bilmeliyiz.

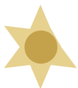
3. a) Evet b) Evet c) Evet ç) Hayır d)Deneme

4. (Öğrenci Yorumu)

5. a) Var - Sevdiklerimizle bir gün bir dakika gibi geçerken, istemediğimiz bir yerde ya da ortamda bir dakika bir asır gibi gelir.
b) Var - “Zaman öldürmek en pahalı harcamadır.” der Balzac.
c) Var - Zaman içindeyken hiç geçmeyen, dönüp baktığımızda ne kadar hızlı geçtiğine hayıflandığımız bir kavramdır.
ç) Var - Boş bir odada vakit geçirirken hissettiğimiz can sıkıntısı, dakikaları saatler olarak yorumlamamıza bile neden olabilir. Bu da zamanın göreceliliğinin en güzel göstergesidir.
d) -
e) Var - Sevdiklerimizle bir gün bir dakika gibi geçerken, istemediğimiz bir yerde ya da ortamda bir dakika bir asır gibi gelir.

6. a)5 b)7 c)1 ç)2 d)6 e)3 f)4

7. a) Etken-Geçişli b) Edilgen-Geçişsiz c) Edilgen-Geçişsiz ç) Etken-Geçişli d) Edilgen-Geçişsiz e) Etken-Geçişli f) Edilgen-Geçişsiz g) Edilgen-Geçişsiz ğ) Edilgen-Geçişsiz, h) Etken-Geçişli

8.

9. a) gün yüzü gördü.
b) haşır neşir oluyor.
c) aklı başına gelmedi.
ç) gafil avlandılar.
d) dilinde tüy bitti.
e) saçını süpürge ediyor.
f) acısını çıkarıyor.
g) hafife almışız.
ğ) gözünde büyütüyorsun.

10. a) ecele b) zaman c) kadri ç) hoş d) şubatın e) yel f) kara g) meydan/yiğit ğ) kavuşmaz

11. a) Konuşturma, Kişileştirme b) Kişileştirme c) Benzetme ç) Abartma d) Benzetme, Kişileştirme e) Benzetme, Kişileştirme

12. (Öğrenci Yorumu)

13. hiç bir **X** / espri ✔ / sarmısak ✔ / yada **X** / hâlbuki ✔ / yayın evi **X** / ünvan **X** / şöför **X** / yalnız ✔ / biraz ✔ / dinazor **X** / birşey **X** / program ✔ / egsoz **X** / doküman ✔ / git gide **X**

14. a) Yazar bu romanında da halkın sıkıntılarını dile getirmiş
b) Bu otelin planını çizen mimar işinin ehliymiş.
c) Tören 11.45'te başlayacaktır.
ç) Bu son siparişi Atatürk Caddesi'ne götürmen gerek.
d) Hiçbirimizde seni anlayacak hâl kalmadı.
e) Evdeki hesap çarşıya uymaz.
f) Ne inatçı adamdı bizim Mehmet Çavuş.
g) İstanbul'a gidersen Galata Kulesi'ne mutlaka uğra.
ğ) Öğretmenimizdeki değişikliği fark etmemek mümkün değil.

15. a) **X** b) ✔ c) **X** ç) **X** d) ✔ e) **X**

16. a) macera b) deneme c) daha fazla ç) daha fazla d) şiir e) üçüncü

17. C

18. Ada, Öykü, Efe aile üyeleri sayesinde kitaplara yönelirken, Masal öğretmeni sayesinde yönelmiştir. Dolayısıyla Masal farklı biri sayesinde kitap okumaya yönelmiştir.

19. (Öğrenci Yorumu)

20. Memleket Sevgisi

21. Kişileştirme, benzetme ve abartma sanatları kullanılmıştır.

22. C

23. a) Mecaz b) Gerçek c) Terim ç) Gerçek d) Gerçek e) Mecaz f) Mecaz g) Terim ğ) Mecaz h) Terim

24. a)1,2,3,7 b) 6 c) 4 ç)5

25. a)✔ b)**X** c)✔ç)**X**

d) Anadolu çocuğu olmak için Anadolu'da doğmak yetmez Anadolu gibi yaşamak gerektir.

26. (Öğrenci Yorumu)

27. a) Karadeniz'i var, Akdeniz'i var; sağında, solunda birer deryadır.
b) Öteden beri erenlere yurt olmuştur.

28. Bu sözle anlatılmak istenen Anadolu topraklarının yeraltı zenginliklerinin çokluğu ve Anadolu insanın her birinin bir nefer yani fedakarca çalışan üreten olduğu veya gerektiğinde asker olduğudur.

29. b) Ne? / Belirtisiz Nesne c) Nasıl? / Zarf Tamlayıcısı ç) Nereden / Yer Tamlayıcısı
d) Ne kadar? / Zarf Tamlayıcısı e) Kim? / Özne f) Ne ile? / Zarf Tamlayıcısı

30. a) ayağını b) Annem c) gülerek ç) sınavdan kaç alacağımı
d) adam e) Bahçede f) seni g) gökyüzünün maviliğine
ğ) ben h) Sınavdan çıktıktan sonra ı) bayram temizliği i) vardı

31. (Öğrenci Yorumu)

32. a) Zarf Tamlayıcısı b) Zarf Tamlayıcısı c) Yüklem ç) Zarf Tamlayıcısı
d) Zarf Tamlayıcısı e) Yüklem f) Nesne g) Özne ğ) Zarf Tamlayıcısı
h) Zarf Tamlayıcı ı) Yer tamlayıcı

33. D
34. A
35. A
36. D
37. A
38. B
39. D
40. D
41. D
42. D
43. B
44. C
45. C
46. A
47. C
48. A
49. B
50. B
51. D
52. B
53. C
54. C
55. D
56. D
57. B
58. C
59. B
60. C
61. D
62. C
63. D
64. A
65. C
66. B
67. C
68. A
69. B
70. C
71. D
72. B
73. A
74. A
75. D
76. D
77. C
78. B
79. C
80. D
81. B
82. B
83. C

meb.gov.tr